

Met naastgelegen groene gebieden vormt het nieuwe stadspark 'het Beekdal', een groenblauwe long.

‘Opvallend goed georganiseerde vereniging’

Sight Landscaping legt in Amersfoort stadspark aan met omwonenden

Nee, de vrijwilligers mogen niet alle dagen op het terrein. En inderdaad, als groenaannemer heb je veel uit te leggen. ‘Maar dat doen we graag, aan mensen die zo betrokken zijn en zo graag van ons willen leren.’

Auteur: Heidi Peters

Het is al zeker twintig jaar geleden dat bekend werd gemaakt dat het Meander Medisch Centrum ging vertrekken van de locatie Elisabethterrein in Amersfoort. Wat er zou gebeuren met het gebied, dat gelegen is in het Heiligenbergerbeekdal, bleef lang onduidelijk. Pas in 2014 werd vastgelegd dat er een groen bestemmingsplan zou komen. Een van de voorwaarden van de gemeente Amersfoort was dat het plan voor ontwikkeling en beheer werd gemaakt in samenwerking met de omwonenden en andere betrokkenen. Dit leidde tot de samenstelling van de kerngroep Samenwerking Elisabeth Groen, die bestond uit omwonenden, vertegenwoordigers van organisaties als Stichting Heiligenbergenbeekdal en de SGLA (Samenwerkende Groeperingen Leefbaar Amersfoort), en medewerkers van de gemeente Amersfoort. Inmiddels is Sight Landscaping uit Amersfoort gestart met fase 2 van de aanleg.

Even wennen

Chris Heberle is projectleider bij Sight Landscaping en Mariska Wolters houdt zich als omgevingsmanager bij Sight onder meer bezig met bewonersparticipatie. Zij zijn vanaf het begin betrokken bij het stadspark en dus bij bewonersvereniging Elisabeth Groen. Wolters: ‘Inspraak is niet hetzelfde als daadwerkelijk meedoen. De vrijwilligers doen in dit project daadwerkelijk mee. Dat was in het begin even wennen. Elisabeth Groen heeft veel vrijwilligers, maar we kwamen er al snel achter dat er een enorm strakke organisatie achter zit. Daardoor loopt dat goed. Bij het planten van bomen mag er bijvoorbeeld niemand op het terrein komen en daar is ook begrip voor. Er zijn niet alleen veel vrijwilligers, het zijn ook heel verschillende mensen van verschillende leeftijden, van scholieren tot een tachtigjarige.’ Het terrein grenst aan Park Randenbroek, Vosheuvel en – aan de andere kant van de snel-

weg – Landgoed Lockhorst. Met de inrichting van de locatie tot een groen stadspark wordt het zuiden van Amersfoort verrijkt met een groenblauwe long: het Beekdal. In het park komen allerlei voorzieningen. In het oude ketelhuis van het voormalige ziekenhuis komt een kinderdagverblijf met een eigen tuin, er zijn hondenuitlaatgebieden, plaatsen voor natuurlijk spelen, een bosplantsoen, een ijsvogelwand, wadi's en waterpunten. Vrijwilligers kunnen zich opgeven voor projecten die bij hen passen. Hondenliefhebbers werken misschien graag mee aan het hondenveld, iemand anders aan de tuin van het kinderdagverblijf. In het stadspark komt ook een school voor speciaal onderwijs. Deze krijgt eveneens een eigen tuin, en er is een klas die buiten les zal krijgen. In de omgeving van het kinderdagverblijf komen moestuinen; die moeten worden aangelegd. Het is een park met plaats voor heel veel doelgroepen.' Bij het ontwerp is ook gekeken naar de natuur zoals deze in die omgeving hoort en ooit was. Zo zijn er van afvalhout takkenrillen gemaakt, om dieren of mensen in een bepaalde richting te sturen.

Vijftig toezichthouders

De eerste fase van het plan was door de gemeente Amersfoort als aanbesteding uitgezet. Drie marktpartijen mochten na de voorselectie hun plan presenteren. Heberle: 'Wij hebben vooral goed duidelijk gemaakt wat de vrijwilligers in samenwerking met ons wel en niet konden doen. Daarvoor hebben we een

'Vanwege de archeologische waarde zijn in het ontwerp heuvels opgeworpen'

stoplichtsysteem gemaakt. We waren hierover heel eerlijk en dat vond de gemeente prettig. De grootste uitdaging voor ons is dat we eigenlijk niks met de gemeente te maken hebben, bijna alleen maar met heel veel vrijwilligers. Wij hebben niet één toezichthouder, we hebben er soms wel vijftig! Dat maakt het af en toe

lastig om te doen wat voor ons als vaklui vanzelfsprekend is, maar wat de leek niet weet of begrijpt. Vanwege de veiligheid mogen er ook niet altijd vrijwilligers aanwezig zijn. Wij geven vooraf aan op welke dagen er mensen mogen zijn. De bomen staan wel onder toezicht van de gemeente en dat geldt ook voor de speelvoorzieningen. Voor bijna al het andere is er alleen contact met de direct betrokken partijen, dus vooral Elisabeth Groen. De stichting huurt een externe toezichthouder in voor toezicht op de verschillende aannemers die betrokken zijn bij dit project; deze rol wordt vervuld door Gerrit Oortgiesen van Projectbegeleiding buitenruimten.'

Toezicht Dienst Archeologie

Het stadspark is gerealiseerd op een stuk grond met een rijke historie. Fase 1 en 2 zijn daardoor uitgevoerd onder toezicht van de Dienst Archeologie. In het verleden waren daar archeologische vondsten, waardoor Sight Landscaping niet op alle plaatsen de grond in mocht. Om dit te omzeilen, zijn er op verschillende plaatsen heuvels opgeworpen. Adviesbureau Haver Droeze BNT heeft het ontwerp daaraan aangepast. Fase 1 is inmiddels afgerond en Smink Infra heeft ook voor fase 2 het grondwerk en het civieltechnisch werk

'Het is een strak georganiseerde club betrokken vrijwilligers'

Mariska Wolters

Sight Landscaping

‘Als Sight moeten we heel flexibel zijn’

Chris Heberle

Sight Landscaping

afgerond. De komende tijd wordt de aanplant van fase 2 gerealiseerd – met volop medewerking van vrijwilligers. Ook dat is door de organisatie weer strak gepland. Op de site www.elisabethgroen.nl staat de agenda en kunnen vrijwilligers zich aanmelden om te helpen met

het aanplanten van 4500 stuks groen. Ook staan er activiteiten gepland voor allerlei doelgroepen, zoals Peuters in het wild, voor de heel kleintjes en hun ouders, en het maken van een feesttaart voor vogels.

Wolters: ‘Er is bijvoorbeeld bij de aanplant altijd iemand van ons aanwezig om uit te leggen hoe het moet. Dat je een heestertje bijvoorbeeld niet te lang in de dure wind mag laten liggen, dat je niet te diep moet graven, de grond goed moet aantrappen en ga maar door. Maar dat komt wel goed. Deze club heeft het goed voor elkaar. Ik stond ervan te kijken hoe georganiseerd deze stichting is. Zo’n professionaliteit en betrokkenheid; deze stichting is uniek.’

Flexibiliteit is cruciaal

Heberle: ‘Met vrijwilligers, hoe gemotiveerd ook, weet je uiteindelijk toch nooit helemaal zeker hoeveel mensen er komen opdagen. In combinatie met de kennis die wij nog moeten overdragen, vergt dit van ons veel flexibiliteit. In de planning, natuurlijk, en in de werktijden. Bijeenkomsten waren vaak ‘s avonds en de meewerkdagen zijn regelmatig op zaterdag. Dan moeten wij er wel zijn. De relatieve onbepaaldheid van de vrijwilligers houdt ons ook scherp. We willen graag advies geven en mensen meenemen in het proces. Iedereen wil ook graag leren en de mensen zijn zo blij dat ze dit voor elkaar hebben gekregen. Het heeft een lange adem van ze gevegd; het heeft jaren geduurd voordat het zover was. Nu is iedereen natuurlijk heel blij. Voor ons is het op meerdere vlakken een interessant en boeiend project. De ouderdom van de locatie, met om die reden de opgewerkte heuvels, maakt het vakinhoudelijk bijzonder, en ook de communicatie en planning zijn heel anders als je werkt met een bewonersstichting. Maar je werkt altijd met een enthousiaste groep mensen; dat maakt het een ontzettend leuk project om aan te werken.’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

Ontwerp: Haver Droeze